

DIPLOMSKI PROGRAM STUDIJA KOMPARATIVNE KNJIŽEVNOSTI

1. UVOD

Program komparativne književnosti u pet desetljeća njegova izvođenja na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu jedan je od najkvalitetnijih i najtraženijih studija na Filozofskom fakultetu. U prosjeku se na jedno mjesto upisanog studenta komparativne književnosti u razredbenom postupku prijavljuje 9-10 kandidata. Tijekom 1990-ih se na 30 mjesta prijavljivalo više od 300 kandidata, a nakon uvođenja novog razredbenog postupka na Filozofskom fakultetu, komparativna je književnost jedna od 5-6 studijskih grupa koja je popunjena prvog dana upisa. U prilog kvalitete izvođenja programa komparativne književnosti na Filozofskom fakultetu govori i činjenica da 30-ak studenata kojima komparatistika nije jedna od studijskih grupa u dvopredmetnom studiju, svaki semestar fakultativno izabire kolegije što ih izvode nastavnici Odsjeka za komparativnu književnost, kao i podatak da 10-ak studenata svake godine pokušava upisati komparativnu književnost kao treći studij na Filozofskom fakultetu. Studij komparativne književnosti na Filozofskom fakultetu u Zagrebu jedini je takav u Republici Hrvatskoj.

U tradiciji izvođenja programa komparativne književnosti jest praćenje relevantnih znanstvenih spoznaja i novina u području, i njihovo uključivanje u izvođenje nastave. U dosadašnjem izvođenju programa ne postoji ni jedna tema ili problem u području koji nije uključen u nastavni program. Štoviše, zagrebačka je komparatistika bila i jest predvodnikom studija književnosti u zemlji i široj regiji. Već je početkom 1970-ih studij komparativne književnosti organiziran prema načelima koja su u temelju sadašnje reforme sveučilišnih studija i programa.

Studij komparativne književnosti iznimno je svrhotiv kako sa stajališta kvalitetnog visokoškolskog obrazovanja, tako i sa stajališta tržišta rada u javnom i privatnom sektoru. Na tržištu nema nezaposlenih komparatista književnosti što pokazuje da studij ne osposobljuje polaznike samo za uže područje struke, nego i za obavljanje niza drugih poslova. Studij komparativne književnosti nudi znanja iz svjetske književnosti, komparativne povijesti hrvatske i drugih nacionalnih književnosti zapadnoga kruga, teorije i metodologije proučavanja književnosti, teatrologije, filmologije i niza književnosti srodnih humanističkih disciplina. Raspon djelatnosti za koje je osposobljen završeni student/-ica komparativne književnosti veoma je širok. Završeni komparatist književnosti može stručno obavljati različite poslove vezane uz medije i nakladničku djelatnost, film, kazalište, prevoditeljstvo i leksikografsku struku.

Završeni komparatisti književnosti danas su na čelnim mjestima medijskih korporacija, javne i komercijalnih televizija, na uredničkim i novinarskim mjestima u dnevnim novinama i tjednim izdanjima, marketinškim agencijama, državnim institucijama i diplomatskoj službi. Kulturna politika, javno školstvo, javne knjižnice, znanstveni instituti, nevladin sektor, kao i sveučilišni pogon, jednako su tako područja u kojima se, zastupljenošću i vrsnoćom rada, ogleda kvaliteta i svrhovitost studija komparativne književnosti. Stoga je razložno očekivati da je u tako postavljenim okvirima veoma lako pronaći zajednički interes u pretpostavljenom financiranju različitih stupnjeva studija. Nastavnici komparativne književnosti višestruki su dobitnici različitih godišnjih znanstvenih nagrada, nagrada strukovnih i umjetničkih udruga, članovi HAZU, znanstvenici s međunarodnim iskustvom i reputacijom, suradnici u nekoliko međunarodnih znanstvenih projekata, predavači na različitim poslijediplomskim programima i utemeljitelji nekoliko novih područja studija na Filozofskom fakultetu i Sveučilištu u Zagrebu.

Program studija komparativne književnosti usporediv je sa sličnim studijem na europskim i američkim sveučilištima, na primjer: Centro interdipartimentale di teoria e storia comparata della letteratura (Università degli studi di Bologna), Komparatistik (Universität Tübingen), Institut für Vergleichende Literaturwissenschaft (Universität Wien), Institut für Vergleichende Literaturwissenschaft (Universität Innsbruck), Centrum komparatistiky (Univerzita Karlova, Prag), Department of Comparative Literature (Stanford University), Program in Literature (Duke University), Curriculum of Comparative Literature (University of North Carolina at Chapel Hill), Department of Comparative Literature (University of Wisconsin, Madison), Comparative Literature Department (Indiana University) itd.

Podaci o studiju komparativne književnosti u svijetu, odnosno *linkovi* na web-stranice institucija koje izvode program iz komparativne književnosti mogu se naći na web-stranici: <http://www.swan.ac.uk/german/bcla/clww.htm>.

Studij komparativne književnosti svojom je ponudom i strukturom iznimno pogodan za mobilnost studenata, kako u domaćim, tako i u međunarodnim razmjerima. I dosad su studenti/-ice komparativne književnosti iznimno dobro prolazili u natječajima za međunarodne stipendije i provodili semestar na studiju u inozemstvu. Stoga je realno očekivati da će se taj trend i nastaviti u okvirima predviđenim reformom. Odsjek za komparativnu književnost već je dogovorio načelnu razmjenu nastavnika i studenata sa srodnim studijem na Sveučilištu u Ljubljani, a slijedom procesa reforme ne postoji ni jedan razlog da se razmjena na odvija i s drugim europskim, američkim ili

australskim sveučilištima, odnosno s komparatističkim centrima, odsjecima i programima širom svijeta.

2. OPĆI DIO

- 2.1. Naziv diplomskog studija: *komparativna književnost*
- 2.2. Nositelj studija: Filozofski fakultet Sveučilišta u Zagrebu (*predlagač*)
Odsjek za komparativnu književnost (*izvođač studija*)
- 2.3. Trajanje studija: 2 godine (4 semestra)
- 2.4. Uvjeti upisa. Diplomski studij komparativne književnosti mogu upisati studenti/-ice koji su završili neki preddiplomski program humanističkih i društvenih znanosti, i to prema sljedećim kriterijima:
  - a) studenti/-ice preddiplomskog programa komparativne književnosti koji su tijekom studija ostvarili prosjek ocjena od najmanje 3,5;
  - b) studenti/-ice preddiplomskog programa bilo kojeg filološkog/neofilološkog studija na Filozofskom fakultetu Sveučilišta u Zagrebu ili drugih sveučilišta u Hrvatskoj, ako im je prosjek ocjena iz programa nacionalne književnosti koju su studirali na preddiplomskom studiju najmanje 3,5; ako imaju preporuku nastavnika matičnog preddiplomskog studija ili nastavnika Odsjeka za komparativnu književnost u čijem su kolegiju/kolegijima sudjelovali (npr. kao studenti cjelovitog dodatnog /minor, modul/ programa ili polaznici samo jednog ili nekoliko izbornih kolegija);
  - c) studenti/-ice ostalih preddiplomskih programa humanističkih i društvenih znanosti na Filozofskom fakultetu i Sveučilištu, ako su tijekom studija ostvarili prosjek ocjena od najmanje 3,5; ako imaju vrlo dobar i odličan uspjeh iz kolegija/predmeta koji su povezani sa studijem komparativne književnosti (npr. estetika, povijest kulture i umjetnosti, sociologija kulture itd.); ako imaju preporuku nastavnika matičnog preddiplomskog studija ili nastavnika Odsjeka za komparativnu književnost u čijem su kolegiju/kolegijima sudjelovali (npr. kao studenti cjelovitog dodatnog /minor, modul/ programa ili polaznici samo jednog ili nekoliko izbornih kolegija); ako su zadovoljili na razgovoru s povjerenstvom Odsjeka za upis na diplomske studije komparativne književnosti (znanje, motiviranost, kvaliteta pisanih radova izrađenih na preddiplomskom studiju).

Broj upisanih studenata na diplomske studije bio bi u odnosu na preddiplomski uvećan za 5 studenata, dakle 30 studenata (npr. 15 jednopredmetnih i 15x2 tj. 30 dvopredmetnih).

Pročelnik Odsjeka je, po funkciji, voditelj diplomskog programa studija komparativne književnosti u dvogodišnjem razdoblju.

2.6. Diplomski studij komparativne književnosti organiziran je na istim načelima kao i preddiplomski: jednopredmetno (glavni studij, *major*), dvopredmetno (komparativna književnost kao glavni studij/program uz drugi ravnopravni, diplomske glavne studije/programe na Filozofskom fakultetu, *double major*) i kao dodatni (*minor*, modul ili izborni program uz minimalno opterećenje, budući da student/-ica studira neki drugi jednopredmetni ili dvopredmetni diplomske program na Filozofskom fakultetu ili Sveučilištu). Svršetkom diplomskog studija komparativne književnosti student/-ica stječe kvalitetnu i sustavnu kompetenciju iz povijesti svjetske književnosti, teorije i metodologije proučavanja književnosti, komparativne povijesti hrvatske i drugih nacionalnih književnosti, teatrologije, filmologije, kao i srodnih humanističkih i društvenih znanosti i disciplina (kulturni studiji, rodni studiji, postkolonijalni studiji, psihanaliza, filozofija, estetika, semiotika, antropologija, etnologija, teorija i povijest medija, kulturna povijest, povijest mentaliteta, povijest ideja, filološka kompetencija iz barem dvaju stranih jezika itd.).

2.7. Preddiplomski i diplomski studij nisu u načelu objedinjeni u cjelinu, ali studenti/-ice jednopredmetnog i dvopredmetnog modela preddiplomskog studija komparativne književnosti - ako žele i imaju prosjek od 3,5 – gotovo automatizmom nastavljaju studij.

2.8. Stručni ili akademski naziv ili stupanj koji se stječe završetkom studija: magistar/magistra komparativne književnosti

Studenti *dodataknog* (*minor*, modul) programa iz komparativne književnosti na preddiplomskom ili diplomskom studiju ne stječu nikakav stručni ili akademski naziv iz komparativne književnosti.

3. OPIS PROGRAMA

3.1. Diplomski studij komparativne književnosti sastoji se od obaveznih dijelova programa, koji čine njegovu jezgru, i izbornih kolegija na Fakultetu/Sveučilištu. Obavezni dijelovi programa su: a) opća povijest književnosti, b) teorija i metodologija proučavanja književnosti, c) komparativna povijest hrvatske književnosti, d) teatrologija i filmologija. Nastavna jedinica na studiju je *jednosemestralni kolegij*. Kolegij je tematski odnosno problemski oblikovana nastavna cjelina, kombinacija predavačkog i seminarinskog rada, uz obavezne vježbe odnosno konzultativne, personalizirane razgovore nastavnika s manjim grupama studenata (između 3 i 5

studenata). Težište cjelokupnoga nastavnog rada nije na općim pogledima i kvantiteti usvojene građe, nego na usvajanju metodologije znanstvenog rada i kvaliteti obrade užih tematskih i problemskih područja.

Jezgru studija/programa čine kolegiji iz opće povijesti književnosti, kolegiji iz teorije i metodologije proučavanja književnosti, kolegiji iz komparativne povijesti hrvatske književnosti, kolegiji iz teatrologije i/ili filmologije. Da bi završili studij komparativne književnosti studenti/-ice moraju odslušati i položiti stanoviti broj općepovijesnih (P), teorijsko-metodoloških (T), poredbeno-povijesnih (komparatističkih, K) i teatroloških i/ili filmoloških (TE/F) kolegija. Prilikom upisa u prvi semestar diplomskog studija, studenti/-ice su upoznati s dvogodišnjim rasporedom kolegija prema obaveznim dijelovima programa kako bi mogli lakše birati kolegije i uz pomoć nastavnika strukturirati slijed studija.

Svi su kolegiji izborni, a njihov broj varira ovisno o obliku studija komparativne književnosti. Kolegiji se mijenjaju svakog semestra, a njihov se opis, program, literatura i izvedbeni nastavni plan objavljuju (www.ffzg.hr/kompk i oglasna ploča Odsjeka) semestar unaprijed: u lipnju za sljedeći zimski semestar, a u prosincu za sljedeći ljetni semestar. Jednako tako studenti/-ice prijavljuju kolegije u prvom tjednu rujna za sljedeći zimski semestar i u posljednjem tjednu siječnja za sljedeći ljetni semestar. Kolegiji se prijavljuju nastavnicima, tako što se ispunji obrazac dostupan u tajništvu ili na web-stranici Odsjeka.

Satnica svakog kolegija iz komparativne književnosti iznosi 3 (2+1) nastavna sata, pri čemu su 2 nastavna sata kombinacija predavačkog i seminarskog rada s konkretnim obavezama studenata/-ica za svaki nastavni termin prema programu i izvedbenom nastavnom planu kolegija, a 1 sat iznose obavezne vježbe odnosno konzultativni, personalizirani razgovori nastavnika s manjim grupama studenata (3–5). Maksimalni broj studenata na kolegiju je 20. Svaki kolegij boduje se s 6 bodova ECTS-a. Bodovanje proizlazi iz satnice kolegija, načina izvođenja nastave i opterećenja studenata/-ica u svim oblicima studija (količina i vrsta tjednih obaveza). Kolegij završava ispitom koji se u pravilu organizira u zadnjem tjednu nastave u semestru. Ispit se sastoji od testa i eseja na zadatu temu iz problematike obrađene na kolegiju. Rezultati ispita objavljuju se sljedeći tjedan u terminu održavanja kolegija. Studenti/-ice koji zbog valjanih razloga nisu mogli prisustvovati ispitu ili nisu zadovoljili na ispitu, imaju priliku ispit polagati sljedeći tjedan u nastavnom terminu kolegija. Taj se način ispitivanja održava onoliko puta koliko je zakonski predviđeno. Ovisno o načinu rada, svaki nastavnik može izabrati i drugčiji oblik ispita. Svaki

odslušani kolegij iz komparativne književnosti uvjet je za sljedeći semestar. Studenti/-ice komparativne književnosti, ovisno o obliku studija, imaju minimalno jedan, a maksimalno tri ispita u semestru. Studenti/-ice su dužni sve rade izrađene tijekom studija komparativne književnosti čuvati u tiskanom i/ili digitalnom obliku, i tako stvarati *studentski portfolio* koji nastavnicima omogućuje da prate njihov rad i interes.

Oblici diplomskog studija:

a) *Komparativna književnost kao jednopredmetni studij (Major, Hauptfach)*

ukupno: 120 bodova (ECTS)

Opterećenje studijem komparativne u I-III. sem. iznosi 9-12 sati nastave tjedno od prepostavljenih 22, odnosno 50 -70%; zbog izrade završnog rada opterećenje nastavom u IV. semestru iznosi 3 sata tjedno ili 13,6%.

IV. semestar

- završni rad **15 bodova** (pisanje, obrana, ispit)
- 1 stručni kolegij (**6 bodova**), u kojem, uz propisane obaveze, piše manji rad od 15 kartica ili oko 5000 riječi (**9 bodova**)

I-III. semestar

- 9 stručnih kolegija (po 6 bodova), po 3 u I, II, i III. sem. (po 1 iz P, T, K, Te, F; 4 po izboru – **54 boda**)
- drugi strani jezik u I. i II. sem. (**4 boda** – 2x2 boda) - ako je tijekom studija već položio, bodove ostvaruje vlastitim izborom (npr. 1 kolegijem na studiju komparativne ili u bilo kojem programu na FF-u/Sveučilištu)
- **32 boda** za izborne kolegije na Fakultetu/Sveučilištu (npr. minor programe ili module iz pojedinih nac. knjiž, sociol, fil, lingv, pov, pov.umj. itd.).

b) *Komparativna književnost kao ravnopravni program u dvopredmetnom studiju (Double Major)*

ukupno: 60 bodova (ECTS)

Opterećenje studijem komparativne u I-III. sem iznosi 8 sati nastave tjedno od prepostavljenih 22, odnosno 40%; u IV. semestru nema nastavnih opterećenja ako se završni rad izrađuje na komparativnoj književnosti; ako se završni rad izrađuje u drugom studijskom programu opterećenje nastavom je 3 sata ili 13,6%

IV. semestar

- A) završni rad **15 bodova** (pisanje, obrana, ispit)

- B) ako završni rad izrađuje u drugom studijskom programu, sluša 1 kolegij u kojem, uz propisane obaveze, piše manji završni rad (6 bodova kolegij + 9 bodova rad /15 kartica ili oko 5000 riječi/) – **15 bodova**

I-III. semestar

- 6 stručnih kolegija (**36 bodova**), po 2 u I. II. i III. sem. (po 1 P, T, K, Te/F; 2 po izboru)
- drugi strani jezik u I. i II. sem. (**4 boda** – 2x2 boda) - ako je tijekom studija već položio, bodove ostvaruje vlastitim izborom (npr. 1 kolegijem na studiju komparativne ili u bilo kojem programu na FF-u/Sveučilištu)
- **5 ili 9** (ako već imaju dva strana jezika) bodova za izborne kolegije na Fakultetu/Sveučilištu (I- III. sem.)

c) Komparativna književnost kao dodatni program (Minor, Nebenfach)

ukupno: 24 boda (ECTS)

Opterećenje iznosi 3 sata nastave tjedno od prepostavljena 22, odnosno 13,6%.

- 4 kolegija po 6 bodova u četiri semestra (po jedan kolegij iz P, T, K, Te/F)

3.1.1. Raspored kolegija i obaveza u diplomskom studiju:

MODEL I.

Komparativna književnost kao glavni(jednopredmetni) diplomska studij:

semestar studija	program komparativne književnosti	bodovi po kolegijima komp. knjiž.	bodovi ukupno komp. knjiž	bodovi za izborne kolegije na FF-u/Sveučilištu	bodovi po semestru (4 x 30 ili ukupno 120)
I.	3 kolegija	6 + 6 + 6	18 ili 20	12 ili 10	30
	strani jezik (ako su slušali bodovi ulaze u izborne)	2			
II.	3 kolegija	6 + 6 + 6	18 ili 20	12 ili 10	30
	strani jezik (ako su slušali bodovi ulaze u izborne)	2			
III.	3 kolegija prijava završnog rada polovicom semestra (npr. zadnji tjedan XI. ili prvi XII. mjeseca)	6 + 6 + 6	18	12	30
IV.	1 kolegij + rad iz predmeta kolegija (15 kartica /5000 riječi/)	15 (6 + 9)	30		30
	završni rad (izrada, obrana, ispit)	15			

MODEL II.

Komparativna književnost kao jedan od dva ravnopravna diplomska studija:

semestar studija	program komparativne književnosti	bodovi po kolegijima komp. knjiž.	bodovi ukupno komp. knjiž	bodovi za izborne kolegije na FF-u/Sveučilištu	bodovi po semestru (ukupno 60)
I.	2 kolegija strani jezik: -svjetski jezik (engl, njem, franc, tal, špa, rus) -bilo koji jezik (osim srpskog, crnogorskog i bosanskohercegovačkog) odslušan u nekom od programa na FF-u, uz uvjet da je tijekom studija odslušan i neki svjetski jezik	6 + 6 2	12 ili 14	3 za studente koji imaju strani jezik 1 za studente koji nemaju	15
II.	2 kolegija strani jezik	6 + 6 2	12 ili 14	3 za studente koji imaju strani jezik 1 za studente koji nemaju	15
III.	2 kolegija	6 + 6	12	3	15
IV.	a) završni rad (30 kartica /10000 riječi) ako završni rad pišu na drugoj studijskoj grupi/programu: b) 1 kolegij + rad iz predmeta kolegija (15 kartica /5000 riječi/)	15 15 (6+9)	15	0	15

3.2. OPIS PREDMETA - OSNOVNA PODRUČJA STUDIJA

3.2.1. Opća povijest književnosti

Kolegiji iz opće povijesti književnosti obuhvaćaju teme iz svjetske književnosti od njezinih početaka do suvremenih pojava. Proučavaju se razdoblja u povijesti svjetske i različitih nacionalnih književnosti (antika, srednjovjekovlje, humanizam, renesansa, barok, klasicizam, romantizam, realizam, moderna i postmoderna književnost; starogrčka i rimska književnost, latinska srednjovjekovna književnost, talijanska renesansa, francuski klasicizam, njemački romantizam, ruski i francuski realizam, njemački ekspresionizam, ruski i talijanski futurizam itd.), razvitak književnih rodova i vrsta (epika, lirika, drama; ep, tragedija, sonet, roman itd.) i književno stvaralaštvo najznačajnijih pisaca (od Homera do suvremenih pisaca), odnosno

a) *problemski*: epohe, razdoblja i pravci; orijentalni izvori europske književnosti: *Gilgameš*, *Biblja*; antička književnost: Homerovi epovi, grčka tragedija i komedija, počeci lirike; književnost helenizma; opće značajke rimske književnosti; srednjovjekovna književnost: opće značajke i dominantne književne vrste (epika, sage); književnost na latinskom jeziku i počeci pojedinih nacionalnih književnosti; renesansa: opće značajke i duh epohe; renesansni ep u Italiji, lirika i proza, viteški i pikarski roman; francuska renesansa, elizabetinsko razdoblje u Engleskoj, zlatni vijek španjolske književnosti; francuski klasicizam: poetika klasicističke tragedije; komedija; prosvjetiteljstvo, enciklopedisti, predromantizam; romantizam: opće značajke, engleski, francuski i njemački romantizam, romantizam u slavenskim književnostima; realizam: poetika i književno stvaranje, preteče, realistička književnost u Francuskoj i u Rusiji; Baudelaire, simbolizam, parnasovci; naturalizam i verizam; književni pravci 20. stoljeća; opće značajke i reprezentativna djela moderne poezije, proze i drame; postmoderna književnost i razvitak književnosti nakon njezine dominacije;

b) najznačajniji pisci: Homer, Eshil, Sofoklo, Euripid, Aristofan, Plaut, Vergilije, Horacije, Ovidije, Petronije, Apulej, Dante, Petrarca, Boccaccio, Chaucer, Ariosto, Rabelais, Tasso, Cervantes, Góngora, Lope de Vega, Shakespeare, Quevedo, Milton, Calderón de la Barca, Corneille, Molière, Racine, Defoe, Swift, Le Sage, Richardson, Voltaire, Prevost, Fielding, Goldoni, Rousseau, Sterne, Diderot, Beaumarchais, Goethe, Schiller, Hölderlin, Wordsworth, Novalis, Scott, Manzoni, Byron, Lamartine, Shelley, Keats, Heine, Mickiewicz, Leopardi, Puškin, Hugo, Poe, Ljermontov, Stendhal, Balzac, Gogolj, Thackeray, Dickens, Turgenjev, Keller, Flaubert,

Dostojevski, Tolstoj, Zola, Verga, Maupassant, Whitman, Baudelaire, Mallarmè, Rimbaud, Ibsen, Twain, James, Strindberg, Wilde, Shaw, Conrad, Čehov, Gorki, Proust, Rilke, Pirandello, Th. Mann, Blok, Apollinaire, Musil, Joyce, V. Woolf, Gide, Kafka, Broch, T. S. Eliot, Pessoa, Ungaretti, Pasternak, Bulgakov, Majakovski, Faulkner, Garcia Lorca, Brecht, Malraux, Hemingway, Borges, Yourcenar, Sartre, Camus, Beckett, Ionesco, Simon, Celan, Calvino, Grass, García Márquez, Fuentes, Cortázar, Vargas Llosa, Eco i dr.

3.2.1.1. Osnovna literatura iz opće povijesti književnosti

- A Companion to Romanticism*, prir. Duncan Wu, Blackwell Publishers, Malden (MA) etc, 1999.
- “Afrička književnost”, *Književna smotra*, br. 59-60, 1985.
- “Beckett”, *Quorum*, br. 2-3, br. 4, 1990.
- “Dostojevski”, *Književna smotra*, br. 43-44, 1981.
- “James Joyce & Virginia Woolf”, *Književna smotra*, br. 45, 1982.
- “Novi srednji vijek”, prir. A. Zlatar, *Treći program Hrvatskoga radija*, br. 37, 1992.
- “Postmodernizam”, *Republika*, br. 10-11-12, 1985.
- “Proust s onu stranu ogledala”, prir. A. Zlatar, Gordogan, br. 17-18, 1985.
- Anders, G. *Kafka – za i protiv*, Narodna prosvjeta, Sarajevo 1955.
- Auerbach, E. *Mimeza*, Hena com, Zagreb 2004.
- Averincev, S. Poetika ranovizantijske književnosti, SKZ, Beograd 1952.
- Bahtin, M. *O romanu*, Nolit, Beograd 1989.
- Bahtin, M. *Problemi poetike Dostoevskog*, Nolit, Beograd 1967.
- Bahtin, M. *Stvaralaštvo F. Rabelaisa*, Nolit, Beograd 1978.
- Benčić, Ž. *Barok i avangarda*, Zavod za znanost o književnosti, Zagreb 1991.
- Bialostocki, J. *Povijest umjetnosti i humanističke znanosti*, Grafički zavod Hrvatske, Zagreb, 1986.
- Brannigan, J. *New Historicism and Cultural Materialism*, Palgrave Macmillan, Hampshire & New York 1998.
- Burke, P. *Junaci, nitkovi, lude*, Školska knjiga, Zagreb 1991.
- Čale, F. & Zorić, M. *Uvod u Boccaccia & Boccaccio u Hrvata*, u: Boccaccio, *Djela*, Liber & Nakladni zavod Matice hrvatske, Zagreb 1981.
- Čale, F. *Petrarca i petrarkizam*, Školska knjiga, Zagreb 1971.

- Čale, F. *Uvod u Dantea & Dante u hrvatskoj književnosti*, u: Dante, *Djela*, Liber &
- Nakladni zavod Matice hrvatske, Zagreb 1976.
- Calinescu, M. *Lica moderniteta*, Stvarnost, Zagreb 1988.
- Curtius, E. R. *Eseji iz evropske književnosti*, Veselin Masleša, Sarajevo 1964.
- Curtius, E. R. *Europska književnost i latinsko srednjovjekovlje*, Matica hrvatska, Zagreb 1971. (2. izd. Naprijed, Zagreb 1998.)
- Davis, N. Z. *Povratak Martina Guerrea*, Konzor, Zagreb 2001.
- De Sanctis, F. *Povijest talijanske književnosti*, Matica hrvatska, Zagreb 1955.
- Duby, G. *Vitez, žena i svećenik*, Logos, Split 1987.
- Dukat, Z. *Homersko pitanje*, Globus, Zagreb 1988.
- Flaker, A. & Škreb, Z. *Stilovi i razdoblja*, Matica hrvatska, Zagreb 1964.
- Flaker, A. *Poetika osporavanja*, Školska knjiga, Zagreb ²1984.
- Flaker, A. *Stilske formacije*, Liber, Zagreb ²1986.
- Flaker, A. *Ruska avangarda*, Liber, Zagreb 1984.
- Frejdenberg, O. *Slika i pojam*, Nakladni zavod Matice hrvatske, Zagreb 1986.
- Friedrich, H. *Struktura moderne lirike*, Stvarnost, Zagreb ²1989.
- Frye, N. *Veliki kod(eks)*, Prosveta, Beograd 1985.
- Gasparov, M. L. *A History of European Versification*, Oxford University Press, Oxford 1996.
- Ginzburg, C. *Sir i crvi*, Grafički zavod Hrvatske, Zagreb 1989.
- Guillén, C. *Književnost kao sistem*, Nolit, Beograd b. g. i.
- Gurevič, A. *Kategorii srednevekovoj kul'tury*, Iskusstvo, Moskva 1984.
- Gurevič, A. Problemi narodne kulture u srednjem veku, Grafos, Beograd 1987.
- Hägg, T. *The Novel in Antiquity*, Basil Blackwell, Oxford 1983.
- Harrington, W. *Uvod u Bibliju*, Kršćanska sadašnjost, Zagreb ³1991.
- Hassan, I. *Komadanje Orfeja*, Globus, Zagreb 1992.
- Hauser, A. *Socijalna istorija umetnosti i književnosti I-II*, Kultura, Beograd 1962-1966.
- Hergešić, I. *Književni portreti*, Stvarnost, Zagreb 1967.
- Hergešić, I. *Shakespeare, Molière, Goethe*, Znanje, Zagreb 1978.
- Hocke, G. R. *Manirizam u književnosti*, Cekade, Zagreb 1984.
- Huizinga, J. *Homo ludens*, Naprijed, Zagreb 1992.
- Huizinga, J. *Jesen srednjeg vijeka*, Naprijed, Zagreb ²1991.
- Hunt, L. *Nova kulturna historija*, Naklada Ljevak, Zagreb 2001.
- Ivić, N. *Domišljanje prošlosti*, Zavod za znanost o književnosti, Zagreb 1992.

- Janković, M. *Novela u američkoj književnosti*, Filozofski fakultet, Zadar 1977.
- Kettle, A. *Engleski roman*, Svetlost, Sarajevo 1962.
- Književni barok*, prir. Ž. Benčić & D. Fališevac, Zavod za znanost o književnosti, Zagreb 1988.
- Kravar, Z. "Književnost 17. stoljeća i pojam 'barok'", u: *Književni barok*, prir. Ž. Benčić & D. Fališevac, Zavod za znanost o književnosti, Zagreb 1988.
- Le Goff, J. *Civilizacija srednjovjekovnog Zapada*, Golden marketing, Zagreb 1998.
- Le Goff, J. *Intelektualci u srednjem vijeku*, Grafički zavod Hrvatske, Zagreb 1982.
- Le Goff, J. *Srednjovjekovni imaginarij*, Antibarbarus, Zagreb 1993.
- Lesky, A. *Povijest grčke književnosti*, Golden marketing, Zagreb 2001.
- Lihacov, D. *Poetika stare ruske književnosti*, Srpska književna zadruga, Beograd 1982.
- Lodge, D. *Načini modernog pisanja*, Globus & Stvarnost, Zagreb 1988.
- Lukács, G. *Roman i povijesna zbilja*, Globus, Zagreb 1986.
- Modernism*, prir. M. Bradbury & J. McFarlane, Penguin, London 1991.
- Pavličić, P. *Poetika manirizma*, August Cesarec, Zagreb 1988.
- Peleš, G. *Iščitavanje značenja*, Izdavački centar Rijeka, Rijeka 1982.
- Postmoderna ili borba za budućnost*, August Cesarec, Zagreb 1993.
- Poulet, G. *Čovek, vreme, književnost*, Nolit, Beograd 1975.
- Povijest svjetske književnosti*, I-VII, Mladost, Zagreb 1974-1982.
- Praz, M. *Agonija romantizma*, Nolit, Beograd 1974.
- Pristup Faulkneru*, Globus, Zagreb 1977.
- Raymond, M. *Od Baudelairea do nadrealizma*, Veselin Masleša, Sarajevo 1958.
- Šafranek, I. & Donat, B. *Temelji modernog romana*, Školska knjiga, Zagreb 1971.
- Šafranek, I. & Polanščak, A. *Francuski realistički romani XIX. stoljeća*, Školska knjiga, Zagreb 1972.
- Schein, S. *Smrtni junak: uvod u Homerovu Iljadu*, Globus, Zagreb 1989.
- Silver, Brenda. *Virginia Woolf Icon*, University of Chicago Press, Chicago & London, 1999.
- Šklovski, V. *Građa i stil u Tolstojevom romanu Rat i mir*, Nolit, Beograd 1984.
- Slamnig, I. *Svjetska književnost zapadnoga kruga*, Školska knjiga, Zagreb ²1999.
- Solar, M. *Mit o avangardi i mit o dekadenciji*, Nolit, Beograd 1985.
- Solar, M. *Povijest svjetske književnosti*, Golden Marketing, Zagreb 2003.
- Solar, M. *Suvremena svjetska književnost*, Školska knjiga, Zagreb ³1997.
- The New Historicism*, prir. H. A. Veeser, Routledge, London & New York 1989.

- Tronski, I. *Povijest antičke književnosti*, Matica hrvatska, Zagreb 1951.
- Vidan, I. *Nepouzdani pripovjedač*, Matica hrvatska, Zagreb 1970.
- Vidan, I. *Roman struje svijesti*, Školska knjiga, Zagreb 1971.
- Vidan, I. *Tekstovi u kontekstu*, Liber, Zagreb 1975.
- Wellek, R. *Kritički pojmovi*, Vuk Karadžić, Beograd 1966.
- Wilson, E. *Axelov zamak ili o simbolizmu*, Kultura, Beograd 1964.
- Zlatar, A. *Ispovijest i životopis: srednjovjekovna autobiografija*, Antibarbarus, Zagreb 2000.
- Žmegač, V. *Istina fikcije*, Znanje, Zagreb 1982.
- Žmegač, V. *Bečka moderna*, Matica hrvatska, Zagreb 1998.
- Žmegač, V. *Povjesna poetika romana*, Matica hrvatska, Zagreb ³2004.
- Žmegač, V. *Težišta modernizma*, Liber, Zagreb 1986.

3.2.2. Teorija i metodologija proučavanja književnosti

Kolegiji iz teorije i metodologije proučavanja književnosti obuhvaćaju tri osnovna problemska područja:

- a) osnovne pojmove teorije književnosti - teorija književnosti, povijest književnosti i književna kritika; pojam znanosti o književnosti; stilistika, poetika i retorika; osnovni pojmovi verzifikacije; najpoznatiji stihovi i strofe; tropi i figure; klasifikacija književnosti: književni rodovi i vrste, poezija i proza, usmena i pisana, trivijalna; značajke pojedinih književnih vrsta; osnovni pojmovi analize književnoga djela: motiv, tema, fabula, kompozicija, pripovjedač, karakter, ideja; poetika i retorika od Aristotela do romantizma: najznačajnija djela i njihova osnovna problematika; stilistička i strukturalna analiza književnoga teksta;
- b) osnovne orijentacije u metodologiji proučavanja književnosti; opći metodološki problemi suvremene znanosti o književnosti; književnoznanstveni pozitivizam (Scherer, Taine); ruski formalisti (Šklovski, Tinjanov, Tomaševski i dr.), češki strukturalisti (Mukařovský, Vodička), novija kritika u Engleskoj i Americi (T. S. Eliot, Richards, nova kritika, teoretičari romana), učenje o interpretaciji (Staiger, Kayser); utjecaji psihanalize i arhetipska književna kritika (Freud, Jung, Frye, Lacan); utjecaji fenomenologije i egzistencijalizma (Ingarden, Sartre, Heidegger); marksistička i sociološka orijentacija u suvremenom proučavanju književnosti (Escarpit, Lukács, Adorno, Williams, Bourdieu i noviji kritičari); estetika recepcije i teorijski pristupi čitanju književnoga teksta; utjecaji lingvistike i teorije informacija (de Saussure, Jakobson); strukturalizam i semiotika (Barthes, Lotman, Eco i dr.);

dekonstrukcija (Derrida i kritičari s Yalea) i poststrukturalistički kritički pristupi; novi historizam i kulturni materijalizam; kulturni studiji, feministička i postkolonijalna kritika;

c) osnovni pojmovi komparativnoga proučavanja književnosti - osnovni pojmovi komparatistike kao studijske discipline; opća, komparativna i svjetska književnost; problemi komparativnoga proučavanja povijesti književnosti: tematologija, književna razmjena, književna morfologija; problemi teorije prevođenja; suvremena komparatistika u pojedinim zemljama.

3.2.2.1. Osnovna literatura iz teorije i metodologije proučavanja književnosti

- Adorno, T. *Filozofsko-sociološki eseji o književnosti*, Školska knjiga, Zagreb 1985.
- Agamben, G. *Ideja proze*, AGM, Zagreb 2004.
- Ambrogio, I. *Formalizam i avangarda u Rusiji*, Stvarnost, Zagreb 1977.
- Aristotel, *O pjesničkom umijeću*, August Cesarec, Zagreb 1983.
- Ashcroft, B. [i dr.] *Key Concepts in Post-Colonial Studies*, Routledge, London & New York 1998.
- Attridge, D. *Poetic Rhythm: an Introduction*, Cambridge University Press, Cambridge 1995.
- Bahtin i drugi, prir. V. Biti, Naklada MD, Zagreb 1992.
- Bahtin, M. *Marksizam i filozofija jezika*, Nolit, Beograd 1980.
- Bahtin, M. *O romanu*, Nolit, Beograd 1989.
- Barker, C. *Cultural Studies: Theory and Practice*, Sage, London 2000.
- Barthes, R. *Književnost, mitologija, semiologija*, Nolit, Beograd ²1979.
- Barthes, R. *Svjetla komora*, Antibarbarus, Zagreb 2003.
- Barthes, R. *Užitak u tekstu; Varijacije o pismu*, Meandar, Zagreb 2004.
- Baudrillard, J. *Simulacija i zbilja*, Jesenski i Turk, Zagreb 2001.
- Baudrillard, J. *Simulakrumi i simulacija*, Naklada društva arhitekata, Karlovac 2001.
- Beker, M. *Moderna kritika u Engleskoj i Americi*, Liber, Zagreb 1973.
- Beker, M. *Povijest književnih teorija*, Liber, Zagreb 1979.
- Beker, M. *Semiotika književnosti*, Zavod za znanost o književnosti, Zagreb 1991.
- Beker, M. *Suvremene književne teorije*, Matica hrvatska, Zagreb ²1999.
- Beker, M. *Uvod u komparativnu književnost*, Školska knjiga, Zagreb 1995.
- Benjamin, W. *Estetički ogledi*, Školska knjiga, Zagreb 1986.

- Biti, V. *Pojmovnik suvremene književne i kulturnalne teorije*, Matica hrvatska, Zagreb ²2000.
- Biti, V. *Strano tijelo pri/povijesti*, Hrvatska sveučilišna naklada, Zagreb 2000.
- Boileau-Despreaux, N. *Pjesničko umijeće*, Matica hrvatska, Zagreb 1999.
- Bourdieu, P. *Distinction. A Social Critique of the Judgement of Taste*, Harvard University Press, Cambridge, MA 1984.
- Bourdieu, P. *Les règles de l'art*, Seuil, Paris ²1998. (*The Rules of Art*, Cambridge, Polity Press, 1996)
- Bourdieu, P. *Što znači govoriti?*, Naprijed, Zagreb 1992.
- Burke, P. *Junaci, nitkovi, lude. Narodna kultura predindustrijske Evrope*, Školska knjiga, Zagreb 1991.
- Butler, J. *Nevolje s rodom*, Ženska infoteka, Zagreb 2000.
- Butler, J. *Tela koja nešto znače*, Samizdat B92, Beograd 2001.
- Chatman, S. *Story and Discourse*, Cornell University Press, Ithaca & London 1978.
- Cohn, D. *Transparent Minds*, Princeton University Press, Princeton 1978.
- Coward R. & Ellis, J. *Jezik i materijalizam*, Školska knjiga, Zagreb 1985.
- Culler, J. *Književna teorija: vrlo kratak uvod*, AGM, Zagreb, 2001.
- Culler, J. *O dekonstrukciji*, Globus, Zagreb 1991.
- Culler, J. *Structuralist Poetics*, Cornell University Press, Ithaca & London 1975.
- Cultural Theory and Popular Culture. A Reader*, prir. J. Storey, University of Georgia Press, Athens ²1998.
- Čale Feldman, L. *Euridikini osvrti*, Naklada MD & Centar za ženske studije, Zagreb 2001.
- De Certeau, M. *Invencija svakodnevice*, Naklada MD, Zagreb 2002.
- De Saussure, F. *Tečaj opće lingvistike*, ArtTresor & Institut za hrvatski jezik i jezikoslovje, Zagreb 2001.
- Debord, G. *Društvo spektakla*, Arkzin, Zagreb 1996.
- Derrida, J. *O gramatologiji*, Veselin Masleša, Sarajevo 1976.
- Derrida, J. *Sablasti Marxa*, Hrvatska sveučilišna naklada, Zagreb 2002.
- Doležel, L. *Poetike Zapada*, Svjetlost, Sarajevo 1991.
- Dollimore, J. *Radical Tragedy: Religion, Ideology and Power in the drama of Shakespeare and his contemporaries*, Duke University Press, Durham ²1993.
- Duda, D. *Kulturalni studiji: ishodišta i problemi*, AGM, Zagreb 2002.
- Duda, D. *Priča i putovanje*, Matica hrvatska, Zagreb 1998.

- Eagleton, T. *Ideja kulture*, Jesenski i Turk, Zagreb 2002.
- Eagleton, T. *Iluzije postmodernizma*, Svetovi, Novi Sad 1997.
- Eagleton, T. *Književna teorija*, Liber, Zagreb 1987.
- Eagleton, T. *After Theory*, Basic Books, New York 2003.
- Easthope, A. *Literary into Cultural Studies*, Routledge, London & New York 1991.
- Eco, U. *Kultura, informacija, komunikacija*, Nolit, Beograd 1973.
- Eco, U. *Otvoreno djelo*, Veselin Masleša, Sarajevo 1965.
- Eco, U. *U potrazi za savršenim jezikom*, Hena com, Zagreb 2004.
- Ejhenbaum, B. *Književnost*, Nolit, Beograd 1972.
- Eliot, T. S. *Tradicija, vrijednosti i književna kritika*, Matica hrvatska, Zagreb 1999.
- Encyclopedia of Contemporary Literary Theory*, gl. prir. Irena R. Makaryk, University of Toronto Press, Toronto 1993.
- Felman, S. *Skandal tijela u govoru*, Naklada MD, Zagreb 1993.
- Felski, R. *Beyond Feminist Aesthetics*, Harvard University Press, Cambridge, MA 1989.
- Feministička likovna kritika i teorija likovnih umjetnosti*, prir. Lj. Kolešnik, Centar za ženske studije, Zagreb 1999.
- Feminizam / postmodernizam*, prir. L. J. Nicholson, Liberata & Centar za ženske studije, Zagreb 1999.
- Fiske, J. & Hartley, J. *Čitanje televizije*, Barbat & Prova, Zagreb 1992.
- Fiske, J. *Popularna kultura*, Clio, Beograd, 2001.
- Forster, E. M. *Aspects of the Novel*, Penguin, Harmondsworth 1985.
- Foucault, M. *Riječi i stvari*, Golden Marketing, Zagreb 2002.
- Foucault, M. *Znanje i moć*, Globus, Zagreb 1994.
- Frank, M. *Kazivo i nekazivo*, Naklada MD, Zagreb 1994.
- Frank, M. *Was ist Neostrukturalismus?*, Suhrkamp, Frankfurt am Main 1984.
- Frye, N. *Anatomija kritike*, Golden marketing, Zagreb ²2000.
- Gadamer, H. G. *Istina i metoda*, Veselin Masleša, Sarajevo 1978.
- Ginzburg, C. *Sir i crvi. Kozmos jednog mlinara iz 16. stoljeća*, Grafički zavod Hrvatske, Zagreb 1989.
- Greenblatt, S. *Renaissance Self-Fashioning: From More to Shakespeare*, The University of Chicago Press, Chicago & London 1980.
- Hansen-Löve, A. *Der russische Formalismus*, Verl. d. Österr. Akad. d. Wiss., Wien 1978.
- Havelock, E. *Muza uči pisati*, AGM, Zagreb 2003.

- Hebdige, D. *Potkultura: značenje stila*, Rad, Beograd 1980.
- Hirsch, E. D. *Načela tumačenja*, Nolit, Beograd 1983.
- Inglis, F. *Teorija medija*, Barbat & AGM, Zagreb 1997.
- Intertekstualnost & autoreferencijalnost*; ur. D. Oraić Tolić & V. Žmegač, Zavod za znanost o književnosti, Zagreb 1993.
- Intertekstualnost & intermedijalnost*, ur. Z. Maković i dr., Zavod za znanost o književnosti, Zagreb 1988.
- Irigaray, L. *Ja, ti, mi: za kulturu razlike*, Ženska infoteka, Zagreb 1999.
- “Izabrani eseji i rasprave o Aristotelovoj Poetici”, *Književna smotra*, br. 31-32, 1978
- Jakobson, R. & Halle, M. *Temelji jezika*, Globus, Zagreb 1988.
- Jakobson, R. *Lingvistika i poetika*, Nolit, Beograd 1966.
- Jakobson, R. *Ogledi iz poetike*, Prosveta, Beograd 1978.
- Jameson, F. *Ut tamnici jezika*, Stvarnost, Zagreb, 1978.
- Jauss, E. R. *Estetika recepcije*, Nolit, Beograd 1978.
- Johansen, J. D. & Larsen, S. E. *Uvod u semiotiku*, Croatialiber, Zagreb 2000.
- Jolles, A. *Jednostavni oblici*, Matica hrvatska, Zagreb ²2000.
- Jung, C. G. *Čovjek i njegovi simboli*, Mladost, Zagreb 1987.
- Kayser, W. *Jezičko umetničko delo*, Srpska književna zadruga, Beograd 1973.
- Kiberprostor, kibertijela, cyberpunk*, ur. M. Featherstone & Roger Burrows, Jesenski i Turk, Zagreb 2001.
- Kogoj - Kapetanić, B. *Komparativna istraživanja u Hrvatskoj*, “Rad JAZU”, br. 350, Zagreb 1968.
- Kontekst i značenje*, prir. N. Miščević & M. Potrč, Izdavački centar Rijeka, Rijeka 1987.
- Kravar, Z. *Antimodernizam*, AGM, Zagreb 2003.
- Kravar, Z. *Stih i kontekst*, Književni krug, Split 1999.
- Kravar, Z. *Tema “stih”*, Zavod za znanost o književnosti, Zagreb 1993.
- “Kulturalni studiji” (I-IV.), prir. D. Duda, *Quorum*, br. 1-4, 2001.
- Kuhn, T. *Struktura znanstvenih revolucija*, Jesenski i Turk & Hrvatsko sociološko društvo, Zagreb 1999.
- Lacan, Četiri temeljna pojma psihanalize, Naprijed, Zagreb 1986.
- Lachmann, R. *Phantasia – Memoria – Rhetorica*, Matica hrvatska, Zagreb 2002.
- Lasić, S. *Poetika kriminalističkog romana*, Liber & Mladost, Zagreb 1973.
- Lasić, S. *Problemi narativne strukture*, Liber, Zagreb 1977.

- Leach, E. & Aycock, D. A. *Strukturalističke interpretacije biblijskog mita*, August Cesarec, Zagreb 1988.
- Lešić, Z. *Jezik i književno djelo*, Zavod za izdavanje udžbenika, Sarajevo 1971.
- Lévi-Strauss, C. *Divlja misao*, Golden marketing, Zagreb 2001.
- Lévi-Strauss, C. *Strukturalna antropologija 2*, Školska knjiga, Zagreb 1988.
- Lévi-Strauss, C. *Strukturalna antropologija*, Stvarnost, Zagreb ²1989.
- Levy, J. *Umjetnost prevodenja*, Zavod za udžbenike i nastavna sredstva, Sarajevo 1982.
- Lodge, D. *Načini modernog pisanja*, Globus, Stvarnost, Zagreb 1988.
- Loomba, A. *Colonialism/Postcolonialism*, Routledge, London & New York 1998.
- Lotman, J. *Predavanja iz strukturalne poetike*, Zavod za izdavanje udžbenika, Sarajevo 1970.
- Lotman, *Kultura i eksplozija*, Alfa, Zagreb 1998.
- Lotman, *Struktura umjetničkog teksta*, Alfa, Zagreb 2001.
- Lukács, G. *Roman i povijesna zbilja*, Globus, Zagreb 1986.
- Lyotard, J-F. *Postmoderna protumačena djeci*, August Cesarec, Zagreb 1990.
- Lyotard, J-F. *Postmoderno stanje*, Bratstvo-jedinstvo, Novi Sad 1988.
- Markiewicz, H. *Nauka o književnosti*, Nolit, Beograd 1974.
- Martin, W. *Recent Theories of Narrative*, Cornell University Press, Ithaca & London 1986.
- Mayer, H. *Autsajderi*, Grafički zavod Hrvatske, Zagreb 1981.
- Meletinski, E. *Poetika mita*, Nolit, Beograd 1983.
- Miščević, N. *Filozofija jezika*, Jesenski i Turk, Zagreb ²2003.
- Moderna teorija romana*, prir. M Solar, Nolit, Beograd 1979.
- “Mogućnosti prepjeva”, *Književna smotra*, br. 91, 1994.
- Moi, T. *Sexual/Textual Politics. Feminist Literary Theory*, Routledge, London & New York ²2002.
- Mongia, P. *Contemporary Postcolonial Theory: A Reader*, Arnold, London & New York 1996.
- Mukařovský, J. *Književne strukture, norme i vrijednosti*, Matica hrvatska, Zagreb 1999.
- Mukařovský, J. *Struktura, funkcija, znak, vrednost*, Nolit, Beograd 1987.
- Nöth, W. *Priručnik semiotike*, Ceres, Zagreb 2004.
- Nova evropska kritika*, I-III, prir. A. Stamać i V. Zuppa, Općinska konferencija Saveza omladine, Marko Marulić, Split 1968-1972.

- Oraić, D. *Teorija citatnosti*, Grafički zavod Hrvatske, Zagreb 1990.
- Paglia, C. *Seksualna lica*, Ženska infoteka, Zagreb 2001.
- Pavličić, P. *Književna genologija*, Liber, Zagreb 1983.
- Pavličić, P. *Stih i značenje*, Zavod za znanost o književnosti, Zagreb 1993.
- Peleš, G. *Priča i značenje*, Naprijed, Zagreb 1989.
- Peleš, G. *Tumačenje romana*, ArtTresor, Zagreb 1999.
- Petrović, S. *Oblik i smisao*, Matica srpska, Novi Sad 1986.
- Petrović, S. *Priroda kritike*, Liber, Zagreb 1972.
- Poetika ruskog formalizma*, Prosveta, prir. A. Petrov, Beograd 1970.
- Political Shakespeare: Essays in Cultural Materialism*, prir. J. Dollimore & A. Sinfield, Cornell University Press, Ithaca & London ²1994.
- Politika i etika pripovijedanja*, prir. V. Biti, Hrvatska sveučilišna naklada, Zagreb 2002.
- “Poststrukturalizam”, prir. M. Beker, *Republika*, od br. 3-4/1986. do br. 1-2/1987.
- Pranjić, K. *Jezik i književno djelo*, Školska knjiga, Zagreb 1968. (3. izd. Nova prosveta, Beograd 1985.)
- Propp, V. *Historijski korjeni bajke*, Svjetlost, Sarajevo 1990.
- Propp, V. *Morfologija bajke*, Prosveta, Beograd 1982.
- Reader-Response Criticism*, prir. J. Tompkins, Johns Hopkins University Press, Baltimore 1980.
- Rezeptionsästhetik*, prir. R. Warning, Wilhelm Fink Verlag, München ²1979.
- Ricoeur, P. *Vreme i priča*, Izdavačka knjižarnica Zorana Stojanovića, Novi Sad 1993.
- Ricoeur, P. *Živa metafora*, Grafički zavod Hrvatske, Zagreb 1981.
- Rimmon-Kenan, S. *Narrative Fiction*, Routledge, London & New York ²2002.
- Rorty, R. *Konsekvence pragmatizma*, Nolit, Beograd 1992.
- Rorty, R. *Kontingencija, ironija i solidarnost*, Naprijed, Zagreb 1995.
- Said, E. *Orijentalizam*, Konzor, Zagreb 1999.
- Schwanitz, D. *Teorija sistema i književnost*, Naklada MD, Zagreb 2000.
- Solar, M. *Edipova braća i sinovi*, Naprijed, Zagreb 1998.
- Solar, M. *Eseji o fragmentima*, Prosveta, Beograd 1985.
- Solar, M. *Filozofija književnosti*, Liber, Zagreb 1985.
- Solar, M. *Ideja i priča*, Golden marketing & Tehnička knjiga, Zagreb ³2004.
- Solar, M. *Pitanja poetike*, Školska knjiga, Zagreb 1971.
- Solar, M. *Predavanja o lošem ukusu*, Politička kultura, Zagreb 2004.

- Solar, M. *Roman i mit*, August Cesarec, Zagreb 1988.
- Solar, M. *Smrt Sancha Panze*, Nakladni zavod Matice hrvatske, Zagreb 1981.
- Solar, M. *Teorija književnosti*, Školska knjiga, Zagreb ¹⁹2001.
- Solar, M. *Teorija proze*, Liber, Zagreb 1989.
- Solar, M. *Uvod u filozofiju književnosti*, Golden marketing & Tehnička knjiga, Zagreb ²2004.
- Staiger, E. *Temeljni pojmovi poetike*, Ceres, Zagreb 1996.
- Stamać, A. *Teorija metafore*, Cekade, Zagreb ²1983.
- Storey, J. *An Introduction to Cultural Theory and Popular Culture*, University of Georgia Press, Athens ²1998.
- Strinati, D. *An Introduction to Theories of Popular Culture*, Routledge, London & New York 1995.
- Strukturalizam*, "Kritika", br. 4, 1970.
- Stuart Hall: Critical Dialogues in Cultural Studies*, prir. D. Morley & K-H. Chen,, Routledge, London & New York 1996.
- Studying Culture. An Introductory Reader*, ur. A . Gray & J. McGuigan, Arnold, London ²1997.
- Suvremena teorija pripovijedanja*, prir. V. Biti, Globus, Zagreb 1992.
- Škiljan, D. *U pozadini znaka*, Školska knjiga, Zagreb 1985.
- Šklovski, V. *Uskrsnuće riječi*, Stvarnost, Zagreb 1969.
- Škreb, Z. & Stamać, A. *Uvod u književnost*, Globus, Zagreb ⁵1998.
- Škreb, Z. *Književnost i povjesni svijet*, Školska knjiga, Zagreb 1981.
- Škreb, Z. *Studij književnosti*, Školska knjiga, Zagreb 1976.
- The Cultural Studies Reader*, prir. S. During, Routledge, London & New York 1999.
- The Johns Hopkins Guide to Literary Theory & Criticism*, prir. M. Groden, Johns Hopkins University Press, Baltimore 1994.
- Tinjanov, J. *Pitanja književne povijesti*, Matica hrvatska, Zagreb 1998.
- Todorov, T. *Poetika*, Filip Višnjić, Beograd 1986.
- Tomaševski, B. *Teorija književnosti*, Matica hrvatska, Zagreb 1998.
- Tomaševski, B. *Teorija književnosti*, Srpska književna zadruga, Beograd 1972.
- Usmena književnost*, prir. M. Bošković-Stulli, Školska knjiga, Zagreb 1971.
- Uvod u naratologiju*, prir. Z. Kramarić, Izdavački centar Revija, Osijek 1989.
- Užarević, J. *Kompozicija lirske pjesme*, Zavod za znanost o književnosti, Zagreb 1991.

Velčić, M. *Otisak priče. Intertekstualno proučavanje autobiografije*, August Cesarec, Zagreb 1991.

Vodička, F. *Problemi književne istorije*, KZ Novog Sada, Novi Sad 1987.

Wellek, R. *A History of Modern Criticism, I-IV*, Yale University Press, New Haven & London 1955.

What is Cultural Studies? A Reader, prir. J. Storey, Arnold, London 1996.

Williams, R. *Keywords: a Vocabulary of Culture and Society*, Fontana Press, London 1983.

Zima, L. *Figure u našem narodnom pjesništvu*, Globus, Zagreb ²1988.

Zlatar, A. *Istinito, lažno izmišljeno*, Hrvatsko filozofsko društvo, Zagreb 1989.

Žmegač, V. *Književno stvaralaštvo i povijest društva*, Liber, Zagreb 1976.

Žmegač, V. *Književnost i glazba*, Matica hrvatska, Zagreb 2003.

Žmegač, V. *Književnost i zbilja*, Školska knjiga, Zagreb 1982.

3.2.3. Komparativna povijest hrvatske književnosti

Kolegiji iz poredbene povijesti hrvatske književnosti obuhvaćaju sljedeće teme i problemske komplekse: latinski, grčki i staroslavenski utjecaji u hrvatskoj književnosti; predstavnici latiniteta u 14. i 15. st.; petrarkisti; renesansna epika (Marulić i tradicija), Hektorović i Zoranić; Marin Držić i europsko renesansno kazalište; lirika u 16. stoljeću; barokni ep, komične poeme, religiozne poeme, melodrama (autori, izvori, teme); metaforika i verzifikacija Ivana Bunica Vučića, manirizam, Katančićev kvantitativni stih; protestantizam u hrvatskoj književnosti, hrvatski latinisti u XVIII. stoljeću, opat Fortis i morlakizam; preporoditelji i njihov odnos prema slavenskim, germanskim i romanskim književnostima, prema hrvatskoj književnoj tradiciji i europskom romantizmu; Šenoina književna naobrazba i orijentacija; pokušaji naturalizma (Kumičić i Zola); ruski utjecaji na hrvatsku realističku priповједnu prozu; hrvatska književnost prema engleskoj književnosti u XIX. stoljeću; Matošev odnos prema suvremenoj europskoj književnosti; kozmopolitizam i esteticizam Moderne: odjeci ekspresionizma; tendencije u međuratnoj književnosti; Krleža; hrvatska poslijeratna književnost i suvremena hrvatska književnost u kontekstu svjetske književnosti.

3.2.3.1. Osnovna literatura iz komparativne povijesti hrvatske književnosti

Batušić, Kravar & Žmegač, *Književni protusvjetovi*, Matica hrvatska, Zagreb 2001.

Batušić, N. *Narav od fortune*, August Cesarec & Matica hrvatska, Zagreb 1991.

- Bogdan, T. *Lica ljubavi: status lirskog subjekta u kanconijeru Džore Držića*, Zavod za znanost o književnosti, Zagreb 2003.
- Bogišić, R. *Hrvatska pastoralna*, Zavod za znanost o književnosti, Zagreb 1989.
- Čale, F. "Predgovor", u knjizi M. Držić, *Djela*, Liber, Zagreb 1979.
- Čale, F. *Usporebe i tumačenja*, Matica hrvatska, Dubrovnik 1991.
- Čale, M. *Sam svoj dvojnik: eseji o hrvatskom književnom modernizmu*, Hrvatska sveučilišna naklada, Zagreb 2004.
- Čale, M. *Volja za riječ: eseji o djelu Ranka Marinkovića*, Zavod za znanost o književnosti, Zagreb 2001.
- Dukić, D. *Figura protivnika u hrvatskoj povijesnoj epici*, Hrvatska sveučilišna naklada, Zagreb 1998.
- Dukić, D. *Sultanova djeca*, Thema, Zadar 2004.
- "Ekspresionizam i hrvatska književnost", *Kritika*, br. 3, 1969.
- Fališevac, D. *Ivan Bunjić Vučić*, Zavod za znanost o književnosti, Zagreb 1987.
- Fališevac, D. *Kaliopin vrt*, Književni krug, Split 1997.
- Fališevac, D. *Stari pisci hrvatski i njihove poetike*, Liber, Zagreb 1989.
- Filipović, R. *Hrvatsko-engleske književne veze*, Liber & Mladost, Zagreb 1972.
- Flaker, A. *Poetika osporavanja*, Školska knjiga, Zagreb ²1984.
- Flaker, A. *Književne poredbe*, Naprijed, Zagreb 1968.
- Franeš, I. *Matoš - Vidrić - Krleža*, Liber, Zagreb 1974.
- Franeš, I. *Povijest hrvatske književnosti*, Nakladni zavod Matice hrvatske, Zagreb 1987.
- Hrvatska književnost prema evropskim književnostima*, prir. A. Flaker & K. Pranjić, Liber, Zagreb 1970.
- Hrvatska književnost u evropskom kontekstu*, A. Flaker & K. Pranjić, Zavod za znanost o književnosti & Liber, Zagreb 1978.
- Hrvatski književni barok*, prir. D. Fališevac, Zavod za znanost o književnosti, Zagreb 1991.
- Kolumbić, N. *Hrvatska književnost do humanizma do manirizma*, Nakladni zavod Matice hrvatske, Zagreb 1980.
- Kombol, M. *Povijest hrvatske književnosti do narodnoga preporoda*, Matica hrvatska, Zagreb ²1961.
- Kravar, Z. *Barock in der kroatischen Literatur*, Böhlau, Köln – Weimar – Wien 1991.
- Kravar, Z. *Barokni opis*, Liber, Zagreb 1980.

- Kravar, Z. *Nakon godine MCD*, Matica hrvatska, Dubrovnik 1993.
- Kravar, Z. *Studije o hrvatskom književnom baroku*, Nakladni zavod Matrice hrvatske, Zagreb 1975.
- Nemec, K. *Povijest hrvatskog romana*, Znanje, Školska knjiga, Zagreb 1994-2003.
- Novak, S. P. *Planeta Držić*, Cekade, Zagreb 1984.
- Novak, S. P. Povijest hrvatske književnosti od Baščanske ploče do danas, Golden marketing, Zagreb 2003.
- Novak, S. P. *Povijest hrvatske književnosti*, Antibarbarus, Zagreb 1996-1999.
- Novaković, D. "Latinsko pjesništvo hrvatskoga humanizma", u M. Tomasović & D. Novaković, *Marko Marulić/Hrvatski latinisti*, Školska knjiga, Zagreb 1994.
- Pavličić, P. *Barokni pakao*, Naklada Pavičić, Zagreb 2003.
- Pavličić, P. *Barokni stih u Dubrovniku*, Matica hrvatska, Dubrovnik 1995.
- Pavličić, P. *Moderna hrvatska lirika*, Matica hrvatska, Zagreb 1999.
- Pavličić, P. *Stih u drami & drama u stihu*, Zavod za znanost o književnosti, Zagreb 1985.
- Pavličić, P. *Studije o Osmanu*, Zavod za znanost o književnosti, Zagreb 1996.
- Pavličić, P. *Hrvatski dramski stih*, Književni krug, Split 2000.
- Petrović, S. *Oblik i smisao*, Matica srpska, Novi Sad 1986.
- Petrović, S. *Problem soneta u staroj hrvatskoj književnosti*, "Rad JAZU", br. 350, Zagreb 1968.
- Povijest hrvatske književnosti*, I-IV, Liber & Mladost, Zagreb 1974-1978.
- Rapacka, J. *Zaljubljeni u vilu*, Književni krug, Split 1998.
- Senker, B. *Hrestomatija novije hrvatske drame*, Disput, Zagreb 2000-2001.
- Senker, B. *Kazališne razmjene*, Hrvatsko filološko društvo, Zagreb 2002.
- Senker, B. *Pogled u kazalište*, Hrvatsko društvo kazališnih kritičara i teatrologa, Zagreb 1990.
- Senker, B. *Sjene i odjeci*, Znanje, Zagreb, 1984.
- Slabinac, G. *Hrvatska književna avangarda*, August Cesarec, Zagreb 1988.
- Slamnig, I. *Disciplina mašte*, Matica hrvatska, Zagreb 1965.
- Slamnig, I. *Hrvatska versifikacija*, Liber, Zagreb 1981.
- Slamnig, I. *Sedam pristupa pjesmi*, Izdavački centar Rijeka, Rijeka 1986.
- Tomasović, M. *Komparatističke i romanističke teme*, Književni krug, Split 1993.
- Tomasović, M. *Marko Marulić Marul*, Erasmus naklada, Zavod za znanost o književnosti & Književni krug, Zagreb & Split 1999.
- Tomasović, M. *Tradicija i kontekst*, August Cesarec, Zagreb 1988.

Tomasović, M. *Traduktološke rasprave*, Zavod za znanost o književnosti, Zagreb 1996.

Tomasović, M. *Vila Lovorka: studije o hrvatskom petrarkizmu*, Književni krug, Split 2004.

Torbarina, J. *Kroatističke rasprave*, Matica hrvatska, Zagreb 1997.

Vončina, J. *Jezičnopovijesne rasprave*, Liber, Zagreb 1979.

“Zbornik radova o Petru Hektoroviću”, prir. J. Ravlić, *Kritika*, br. 6, 1970.

Zlatar, A. *Autobiografija u Hrvatskoj*, Matica hrvatska, Zagreb 1998.

Zlatar, A. *Marulićeva Davidijada*, Latina et Graeca, Zagreb 1991.

Zlatar, A. *Tekst, tijelo, trauma*, Naklada Ljevak, Zagreb 2004.

Žmegač, V. *Duh impresionizma i secesije*, Zavod za znanost o književnosti, Zagreb 1997.

Žmegač, V. *Krležini evropski obzori*, Znanje, Zagreb 2001.

3.2.4. Teatrologija i filmologija

Kolegiji iz teatrologije i filmologije obrađuju sljedeće probleme:

a) teatrologija

postanak i razvitak teatrologije; teatrologija kao znanstvena disciplina (kao predmet sveučilišne nastave) i kao više pojedinačnih studijskih predmeta (scenografija, kostimografija, povijest kazališta, teorija glume i režija); analiza dramskoga teksta i analiza procesa kazališne izvedbe: fabula, karakter, dijalog, osjećaj, mišljenje, gluma, igra; dramske i antidramske vrste: tragedija, komedija, tragikomedija, farsa, melodrama, mješovite vrste; metode istraživanja u teatrologiji; suvremeni pokušaji određenja fenomena teatra i izvođenje sistematike teatrologije; podrijetlo kazališta; osnovni tokovi opće povijesti kazališta i drame; razvitak teorije drame od Aristotela do danas; povijest hrvatskoga kazališta; suvremeno kazalište u svijetu i u nas

b) filmologija

osnove teorije filma; film prema drugim umjetnostima; poetika, retorika i stilistika filma; filmologija i komplementarne discipline: semiotika, teorija komunikacije, komparativna estetika, psihologija; povijest filma, njezine odrednice i razvitak filmske umjetnosti; najznačajniji stvaratelji i djela filma, najznačajniji pravci, stilovi, nacionalne kinematografije; doba televizije i videa

3.2.4.1. Osnovna literatura iz teatrologije i filmologije

a) teatrologija

A Sourcebook of Feminist Theatre and Performance, prir. C. Martin, Routledge, London & New York 1996.

Apollonio, M. *Povijest komedije dell'arte*, Cekade, Zagreb 1985.

Artaud, A. *Kazalište i njegov Dvojnik*, Hrvatski centar ITI, Zagreb 2000.

Balme, Ch. *Einführung in die Theaterwissenschaft*, Erich Schmidt Verlag, Berlin 2001.

Batušić, N. *Gavella*, Grafički zavod Hrvatske, Zagreb 1983.

Batušić, N. *Hrvatska kazališna kritika*, Matica hrvatska, Zagreb 1971.

Batušić, N. *Povijest hrvatskog kazališta*, Školska knjiga, Zagreb 1978.

Batušić, N. *Teatrološka čitanka*, Slovo M, Zagreb 2004.

Batušić, N. *Uvod u teatrologiju*, Grafički zavod Hrvatske, Zagreb 1991.

Batušić, S. *Hrvatska pozornica*, Mladost, Zagreb 1978.

Bentley, E. *The Life of Drama*, Atheneum, New York 1964.

Bentley, E. *The Theory of Modern Stage*, Penguin, Harmondsworth 1968.

Bergson, H. *Smijeh*, Znanje, Zagreb 1987.

Bogner-Šaban, A. *Povrat u nepovrat*, Hrvatski centar ITI, Zagreb 2001.

Brecht, *Dijalektika u teatru*, Nolit, Beograd 1966.

Brook, P. *Prazni prostor*, Marko Marulić, Split 1972.

Carlson, M. *Kazališne teorije*, I-III, Hrvatski centar ITI, Zagreb 1996-1997.

Car-Mihelc, A. *Dnevnik triju žanrova*, Hrtavski centar ITI, Zagreb 2003.

Cohen, S. J. *Ples kao kazališna umjetnost*, Cekade, Zagreb 1988.

Craig, E. G. *O umjetnosti kazališta*, Centar za kulturnu djelatnost SSO, Zagreb 1980.

Čale, F. *O književnim i kazališnim dodirima hrvatsko-talijanskim*, Matica hrvatska, Dubrovnik 1968.

Čale Feldman, L. *Teatar u teatru u hrvatskom teatru*, Naklada MD & Matica hrvatska, Zagreb 1997.

D'Amico, S. *Povijest dramskog teatra*, Nakladni zavod Matice hrvatske, Zagreb 1972.

Duvignaud, J. *Sociologija pozorišta*, BIGZ, Beograd 1978.

Elam, K. *The Semiotics of Drama and Theatre*, Routledge, London & New York 2002.

Esslin, M. *The Theatre of the Absurd*, Penguin, Harmondsworth 1968.

Estetika modernog teatra, prir. R. Mazić i D. Rnjak, Vuk Karadžić, Beograd 1976.

Fergusson, F. *Pojam pozorišta*, Nolit, Beograd 1979.

- Filozofija pozorišta*, prir. R. Lazić, Foto Futura, Zagreb 2004.
- Fischer-Lichte, E. *History of European Drama and Theatre*, Routledge, London & New York 2004.
- Fischer-Lichte, E. *The Semiotics of Theater*, Indiana University Press, Bloomington & Indianapolis 1992.
- Fortier, M. *Theory/Theatre. An Introduction*, Routledge, London & New York 2002.
- Fuchs, E. *The Death of Character: Perspectives on Theater after Modernism*, Indiana University Press, Bloomington & Indianapolis 1996.
- Gavella, B. *Hrvatsko glumište*, Grafički zavod Hrvatske, Zagreb ²1982.
- Gavella, B. *Književnost i kazalište*, Matica hrvatska, Zagreb 1970.
- Goldberg, R. *Performans: od futurizma do danas*, Test! & URK, Zagreb 2004.
- Goldberg, R.L. *Performans od futurizma do danas*, Test & URK, Zagreb 2003.
- Hartnoll, Ph. *A Concise History of the Theatre*, Thames & Hudson London 1968.
- Hećimović, B. *Trinaest hrvatskih dramatičara*, Znanje, Zagreb 1976.
- Hećimović, B. *U zagrljaju kazališta*, Hrvatski centar ITI, Zagreb 2004.
- Hribar-Ožegović, M. *Kazališni glosarij*, Globus, Zagreb 1984.
- Inkert, A. *Drama in gledališče*, Državna založba Slovenije, Ljubljana ⁷1986.
- Innes, Ch. *Avant Garde Theatre 1892-1992*, Routledge, London & New York 1993.
- Ionesco, E. *Pozorišno iskustvo*, Vuk Karadžić, Beograd 1965.
- Kindermann, H. *Theatergeschichte Europas*, I-X, O. Müller, Salzburg 1957 - 1974.
- Kott, J. *Jedenje bogova*, Nolit, Beograd 1974.
- Kott, J. *Rozalindin spol*, Znanje, Zagreb 1997.
- Kott, J. *Shakespeare naš savremenik*, Srpska književna zadruga, Beograd 1963.
- Lederer, A. *Redatelj Tito Strozzi*, Meandar, zagreb 2003.
- Lehmann, H-T. *Postdramsko kazalište*, CDU & ThK, Zagreb & Beograd 2004.
- Marinković, R. *Geste i grimase*, Globus, Zagreb ⁴1988.
- Mejerhol'd, V. *O pozorištu*, Nolit, Beograd 1976.
- Melchinger, S. *Povijest političkog kazališta*, Grafički zavod hrvatske, Zagreb 1989.
- Miletić, S. *Hrvatsko glumište*, Centar za kulturnu djelatnost SSO, Zagreb ²1978.
- Moderna teorija drame*, prir. M. Miočinović, Nolit, Beograd 1981.
- Nikčević, S. *Američka afirmativna drama*, Hrvatski centar ITI, Zagreb 2003.
- Nikčević, S. *Subverzivna američka drama*, Centar društvenih djelatnosti mladih, Rijeka 1995.

Paprašarovski, M. *Semiotičko brušenje teksta*, Hrvatsko filološko društvo, Zagreb

2003.

Performance Analysis: An Introductory Coursebook, prir. C. Counsell & L. Wolf, Routledge, London & New York 2001.

Performance Training, ur. I. Watson, Harwood Academic Publishers, Amsterdam 2001.

Petlevski, S. *Kazališne suigre*, Antibarbarus, Zagreb 2001.

Pfister, M. *Drama*, Hrvatski centar ITI, Zagreb 1998.

Pignarre, R. *Povijest kazališta*, Matica hrvatska, Zagreb 1970.

Piscator, E. *Političko kazalište*, Cekade, Zagreb 1985.

Postcolonial Drama, ur. H. Gilbert & J. Tompkins, Routledge, London & New York 1996.

Rađanje moderne književnosti: drama, prir. M. Miočinović, Nolit, Beograd 1975.

Schechner, R. *Performance Theory*, Routledge, London & New York 2003.

Selenić, S. *Dramski pravci XX. veka*, Umetnička akademija, Beograd 1971.

Senker, B. *Pogled u kazalište*, Hrvatsko društvo kazališnih kritičara i teatrologa, Zagreb 1990.

Senker, B. *Redateljsko kazalište*, Centar za kulturnu djelatnost, Zagreb ²1984.

Steiner, G. *Smrt tragedije*, Centar za kulturnu djelatnost SSO, Zagreb 1979.

Storia del teatro moderno e contemporaneo, I-IV, ur. R. Alonge & G. D. Bonino, Einaudi, Torino 2000-2004.

Styan, J. L. *The Dark Comedy*, Cambridge University Press, Cambridge 1962.

Szondi, P. *Teorija moderne drame: 1880 – 1950*, Hrvatski centar ITI, Zagreb 2001.

Švacov, V. *Temelji dramaturgije*, Školska knjiga, Zagreb 1976.

Teorija drame: renesansa i klasicizam, prir. J. Hristić, Univerzitet umetnosti, Beograd 1976.

The Intercultural Performance Reader, prir. P. Pavis, Routledge, London & New York 2002.

The Oxford Illustrated History of Theatre, ur. J. Russell Brown, Oxford University Press, Oxford & New York 1997.

The Routledge Reader in Gender and Performance, prir. E. Goodman, Routledge, London & New York 1998.

The Routledge Reader in Politics and Performance, prir. L. Goodman & J. de Gay, Routledge, London & New York 2002

Theatre World sin Motion, ur. H. van Maanen & S. E. Wilmer, Rodopi, Amsterdam & Atlanta 1998.

Turner, V. *Od rituala do teatra*, August Cesarec, Zagreb 1989.

Twentieth Century Actor Training, ur. A. Hodge, Routledge, London & New York 2000.

Ubersfeld, A. *Čitanje pozorišta*, Vuk Karadžić, Beograd 1982.

Ubersfeld, A. *L'école du spectateur. Lire le théâtre 2*, Editions sociales, Paris 1981.

Vučković, R. *Moderna drama*, Veselin Masleša, Sarajevo 1982.

Williams, R. *Drama od Ibsena do Brechta*, Nolit, Beograd 1978.

Zuppa, V. *Uvod u dramatologiju*, Antibarbarus, Zagreb 1995.

b) filmologija

Altman, R. *Film/Genre*, British Film Institute, London 1999.

Andrew, J. D. *Glavne filmske teorije*, Institut za film, Beograd 1980

Arnheim, R. *Film kao umjetnost*, Narodna knjiga, Beograd 1962

Barnouw, E. *Documentary. A History of Non-fiction film*, Oxford UP, New York, & Oxford 1993.

Bordwell, D. *O povijesti filmskog stila*, HFS, Zagreb 2005.

Bordwell, D. *Making Meaning: Inference and Rhetoric in the Interpretation of Cinema*, Harvard UP, Cambridge & London, 1989.

Buckland, W. *The Cognitive Semiotics of Film*, Cambridge UP, Cambridge 2000.

Burch, N. *Praksa filma*, Institut za film, Beograd 1972.

Carroll, N. *Theorizing the Moving Image*, Cambridge UP, Cambridge 1996.

Chatman, S. *Coming to Terms, The Rhetoric of Narrative in Fiction and Film*, Ithaca & London: Cornell UP 1990.

Chion, M. *La voix au cinema*, Cahiers du cinéma livres, Paris 1982.

A Companion to Film Theory, ur. T. Miller & R. Stam, Blackwell, Oxford 1999.

Cook, D. A. *A History of Narrative Film*, W.W.Norton & Company, New York & London 1999.

Filmska enciklopedija 1-2, JLZ «Miroslav Krleža», gl. ur. Ante Peterlić, Zagreb 1986-1990.

Filmski leksikon LZ «Miroslav Krleža», ur. B. Kragić i N. Gilić, Zagreb 2003.

Fuery, P. *New Developments in Film Theory*, Macmillan, London 2000.

Gregor, U. & Patalas, E. *Istorija filmske umetnosti*, Institut za film, Beograd 1977.

Gunning, T. *The Films of Fritz Lang*, BFI, London 2000.

- Lotman, J. *Semiotika filma*, Institut za film, Beograd 1976.
- Metz, Ch. *Ogledi o značenju u filmu*, Institut za film, Beograd 1976.
- Metz, Ch. *Jezik i kinematografski medij*, Institut za film, Beograd 1975.
- Peterlić, A. *Studije o devet filmova*, HFS, Zagreb 2002.
- Peterlić, A. *Ogledi o devet autora*, CKD, Zagreb 1983.
- Peterlić, A. *Osnove teorije filma*, HSN, Zagreb 2001.
- Salt, B. *Film Style and Technology: History and Analysis*, Starword, London 1992.
- Singer, I. *Reality Transformed: Film as Meaning*, MIT, Cambridge 1998.
- Stam, R. *Theory of Film: An Introduction*, Blackwell, Oxford 2000.
- Škrabalo, I. *101 godina filma u Hrvatskoj*, Globus, Zagreb 1999.
- Tanhofer, N. *O boji*, Novi liber, Zagreb 2000.
- Teorija filma*, ur. D. Stojanović, Nolit, Beograd 1978.
- Tudor, A. *Teorije filma*, Institut za film, Beograd 1979.
- Turković, H. *Film: zabava, žanr, stil*. HFS, Zagreb 2005.
- Turković, H. *Umijeće filma. Esejistički uvod u film i filmologiju*, HFS, Zagreb 1996.
- Turković, H. *Teorija filma*, Meandar, Zagreb 1994.
- Wollen, P. *Znaci i značenje u filmu*, Institut za film, Beograd 1972.